

PLUGAWIEC (16) *sb m*

a *jasne* (w tym 1 r. błędne znakowanie); e *prawdopodobnie jasne* (tak w -ec; tak też Cn).

sg N plugawiec (7). ◇ A plugawca (3). ◇ I plugawc(e)m (1). ◇ L plugawcu (1). ◇ pl N plugawcy (2). ◇ G plugawc(o)w (1). ◇ A plugawc(e) (1). ◇ [I plugawcami.]

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVII w.

Człowiek odrażający, budzący wstręt (16) :

a. Ze względu na wygląd zewnętrzny; brudas, niechluj; *agasyrtus Calep*; *foriolus Cn* (7) : VSta wielkie á fzyrokie w odtwieraniu, zna[mionuią] człowieka fłkape^{go}/ fmiąłego/ walecznego/ wiele zrzącego, rozumu grubego, j też plugawcza *GlabGad Ov*; Sentus – Plugawiecz, fmarkacz. *Calep* 968b, 41b; [Páni Krytina Krolá Władziława Krzywofłtego fyna zoná [...] przy ftole fwym żadnego [Polaka] miewać niechciała plugawcami ie nazywała. *Sentencja A4*].

W *połączeniach szeregowych* (2): Wfzy długie á fzyrokie nad obyczay pofpolity iakoby v ofła/ człowieka grubego, leniwe^{go} znamionoią [!]/ grubey karmiey y rozumu/ złey pamięci, niedbałego/ plugawcza y niebaczne^{go}. *GlabGad O8*, Pv.

W *porównaniu* (1): Bo cnothá w chłopye niedbálym ieft iáko pozłociłta vzdá ná fzkápie párfzywey/ álbo iáko piękna fztá ná plugawcu/ áno ná niey pierza y błotá dofyć. *RejZwierc* 68.

α. Tłumaczenie przydomka cesarza Konstantyna V (1) : Potym Leonie Cefarzu/ iefzcze gorfzy Konftántyn piąty/ Copronim/ to ieft plugawiec (Bo chrzeft fwoy w dzieińftwie plugáftwem ciełefnym á potym duchownym zmazał) názwany náftał. *SkarJedn* 200.

b. Ze względu na zachowanie, postępkę; niegodziwiec; *spurcificus Mącz*, *Calep*; *impurus Modrz*; *obscoenus Calag*; *contaminator Cn* (9) : *Spurcificus*, Mierzienec/ plugawiec. *Mącz* 411a; *ModrzBaz* 108; Polffen reiffer. Plugawiec. Błázgoń. Przekłáśnik. *Obscoenus. Calag* 379a; *Calep* 1001b.

Szeregi: »plugawiec a cudzołożnik« [szyk 1:1] (2): Dáley Pan thu wfpominác raczy plugawce á cudzołożniki. *RejAp* 179v, Dd3.

»smrod i plugawiec« (1): [zaginą] fmrodowie y plugawcy [*coinquinationes et maculae*]: kocháiący fię/ w bieśiádách fwych rofpuftuiąc z wámi. *WujNT* 2.Petr 2/13.

α. Cudzołożnik (2) :

W *połączeniu szeregowym* (1): Wfpomina y Apoštoł do Ephezow piśząc Zaden nieczyfity/ żaden plugawiec/ álbo łakomy [*omnis fomicator, aut immundus aut avarus Vulg Eph* 5/5]/ co ieft bałwochwálftwem/ niema dziedzictwá w Kroleftwie Chriftufowym y Bożym. *KuczbKat* 390.

Wyrażenie: »plugawiec wszeteczny« (1): A ták choćiażby fię to pozwoliło/ iż fię wśtrzymáwác będzie [*Antychryst, tj. papież*] od vczynku/ wśzákże vmyśłem będzie plugawcem wśzetecznym/ iáko o nim rozumieią/ á ták poządliwość białyh głów będzie mu przyftála. *CzechEp* 416.

Synonimy: **b.** *blázgoń, nieczysty, smrod*; **α.** *cudzołożnik*.

Cf **PLUGAWY**